

Till dig som skall
kärlopereras
i ljumske/ ben
Information till patient och
närstående

Välkommen till Kärlkirurgen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset!

Till dig som skall kärlopereras

Med detta informationshäfte vill vi hälsa dig och dina närstående välkomna till Kärlkirurgiska kliniken vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. Syftet med detta häfte är att informera om vad som kommer att hända i samband med din kärloperation.

Det finns många sätt att reagera på ett sjukdomsbesked, om en förestående undersökning eller ett ingrepp. De som drabbas har olika behov av att få information.

Den operation du skall genomgå är en daglig rutin för personalen på Kärlkirurgen, men vi förstår att du ändå kan känna osäkerhet inför det okända.

Vår målsättning är att du som patient ska uppleva trygghet i form av ett säkert omhändertagande, såväl kirurgiskt som omvårdnadsmissigt och även känna att du har blivit väl informerad under vårdtiden.

Vi vill hälsa dig hjärtligt välkommen till kärlkirurgisk vårdavdelning 18, vid Område 6, på Sahlgrenska Universitetssjukhuset!

Med vänliga hälsningar

Personalen på vårdavdelning 18, Kärlkirurgi

Sekretess

Patientens integritet skyddas av sekretesslagen. Utgångspunkten är att alla uppgifter om en patient är sekretesskyddade/hemliga och inte får föras vidare.

Hygien

Hos oss är du i rena händer! Inom sjukvården använder vårdpersonalen handsprit före och efter patientkontakt. Du som besökare skall undvika att besöka sjukhuset om du är sjuk och om du eller någon i din familj är magsjuk, måste du varit frisk i minst 48 timmar innan besöket. Alla är välkomna att använda de pumpar med handsprit som finns vid varje handfat eller patientsäng.

Vad innebär diagnosen du fått och vad beror den på?

Du och din läkare har nu kommit överens om att den cirkulationsstörning du lider av bäst åtgärdas med en operation. Förändrad cirkulation i benen kan orsakas av olika faktorer. Åderförkalkning är den vanligaste. Den uppkommer bl.a. pga. ålder, rökning, diabetes, högt blodtryck och höga blodfetter. Vid avancerad åderförkalkning uppstår förträngningar eller totala stopp i ett tillförande blodkärl och hindrar därmed blodflödet till benet. Tillståndet kännetecknas av smärta eller trötthet i det sjuka benet under ansträngning och smärtor vid vila. Vid gravt nedsatt cirkulation uppstår även sår och vävnadsskada.

Förberedelser i hemmet

Skriv gärna i förväg ner eventuella frågor du vill ha svar på inför/i samband med/eller efter operationen.

För att minska risken för infektioner är det väldigt viktigt med god hygien inför operationen och du måste därför duscha tre gånger. Första gången på morgonen dagen före operationen med en speciell bakteriedödande svamp *Descutan*. Tvätta dig noga och enligt bruksanvisningen. På sjukhuset duschar du en gång på kvällen före operationen och en gång på operationsdagens morgon.

Vi vill också att du sammanställer en eventuell medicinlista åt oss med uppgift om namn på den medicin du äter, ange styrka och dosering och tag då också med

mediciner för första sjukhusdygnet. Det är viktigt att du meddelar oss eventuell överkänslighet mot läkemedel eller annat.

Om du är diabetiker och använder medicinen Glucophage/ Metformin skall du göra uppehåll med dessa 48 timmar innan operationen om du skall sövas.

Äter du tablett Waran skall du ta kontakt med din AK-mottagning som får hjälpa till med den tillfälliga utsättningen av tablett Waran i samband med operationen.

Speciella regler kan gälla för andra blodförtunnande mediciner, hör med doktor vid inskrivningstillfället.

Har du en Pacemaker vill vi veta det.

Det underlättar för vårdplaneringen om du tagit kontakt med din biståndsbedömare innan operationen eftersom du kan eventuellt behöva mer hjälp när du kommer hem.

Ta bara med det nödvändigaste såsom innetofflor och necessär. Smycken, kontanter och dyra kläder mår bäst hemma. Sjukhuset kan inte ansvara för tillhörigheter.

Förberedelser på sjukhuset inför din operation

Under inskrivningsdagen sker en del förberedelser men det blir också en del väntan. Något att läsa kan vara bra att ha med. Låt gärna en närstående följa med som stöd vid inskrivningen.

När du kommer till inskrivningsmottagningen träffar du både kirurg, narkosläkare, undersköterska och sjuksköterska som kommer att ge dig ytterligare information om ingreppet samt de rutiner som gäller inför din operation och vistelse här. För att kunna planera din vård individuellt kommer dessa personer att behöva vissa uppgifter om din hälsosituation. Speciellt viktigt är att du informerar om vilka mediciner du äter, om du behöver hjälp med vissa moment i ditt dagliga liv och om du har allergier.

Är operationen riskfri?

Riskerna med ingreppet får vägas mot sjukdomen. Information om detta får du av läkare och sjuksköterska.

Operationsdagen

Du blir väckt ca.05.30- 06.00 om du har fått en tidig operationstid, för att du skall göra din tredje och sista dusch. Ibland blir man även rakad i ljumskarna/på benen. Du får ingen frukost då det är viktigt att din magsäck är tom inför operationen. Du skall inte ta några av dina egna mediciner på morgonen utan du får de mediciner som narkosläkaren har ordinerat.

När du kommer till operationssalen tas du emot av narkospersonalen och du får flytta över till operationsbordet.

Hur går operationen till?

Vid kärloperationen friläggs pulsådern via ett eller flera hudsnitt. Den helt eller delvis igensatta förändringen skalas bort eller så görs en koppling förbi (s.k. by pass). Vi använder ett blodkärl från dig själv eller ett konstgjort blodkärl när vi konstruerar en by pass.

Efter operationen

Under de första timmarna efter operationen vårdas du på en övervakningsavdelning eftersom det är extra viktigt att observera och kontrollera dig och din blodcirkulation. Därefter kommer du tillbaka till avdelning 18 för fortsatt vård och mobilisering.

Rehabiliteringen börjar direkt efter operationen. Det är viktigt för dig att följa de råd vi ger gällande andningsträning och mobilisering. Att sitta uppe i fåtölj och röra sig så mycket som möjligt underlättar den fysiska återhämtningen och minskar risken för komplikationer i form av blodpropp eller lunginflammation. Även om du känner dig trött och orkeslös så är det av största vikt att du försöker sitta uppe eller röra dig på avdelningen så mycket som möjligt. Din egen insats är av största betydelse. Vår sjukgymnast kommer att vägleda dig och hjälpa till med träningen. Hela benet kan bli svullet efter operationen. Detta orsakas av att det efter en lyckad operation kommer ned mer blod i benet än vad som var fallet innan. Svullnaden kan vara märkbar i flera månader men avtar med tiden.

Efter operationen är det viktigt att du tvättar dig ordentligt i ljumskarna i samband med duschning, för att undvika infektioner i operationssåret.

Smärta

Upplevelsen av smärta är väldigt individuell. Både för ditt eget välbefinnande och för att du skall komma igång med rehabiliteringen så är det viktigt att du är smärtlindrad. Att försöka uthärda smärta är inte gynnsamt eftersom smärtan är lättare att behandla innan den blivit för svår..

För att bedöma hur ont du har använder vi oss av en skala från ett till tio (en så kallad VAS-skala). Ett betyder ingen smärta och tio värsta tänkbara smärta.

De första dagarna smärtar operationssåret.

Telefon och besök

Dina närstående kan ringa både till avdelning 18 och till övervakningsavdelningen för att höra hur du mår.

Har du frågor till sjuksköterskan avdelning 18 är du välkommen att ringa till sjuksköterskeexpeditionen på 031 – 342 10 18. Tänk på att sjuksköterskorna ofta är upptagna fram till kl. 11.00 och har svårt att hinna prata i telefon. De svarar gärna på era frågor så fort de får tid!

Telefon till övervakningsavdelningen är 031- 342 10 22

Du som närstående har möjlighet att komma på besök mellan kl. 14.00 – 19.00 varje dag hela veckan. Tänk dock på att inte använda starka parfymer och att två personer åt gången kan vara nog så mycket för den som är patient. Tänk också på att det finns rumskamrater som behöver lugn och ro.

Hemgång

Efter cirka fem dagar är de allra flesta patienter redo att åka hem eller åka till annat boende för rehabilitering.

Efterkontroll sker på kärlmottagningen. Du kommer att få kallelse till det.

Var fortsatt uppmärksam på ...

Om du skulle få tilltagande smärta, feber, varbildning från såren eller vid ihållande eller tilltagande besvär av annat slag, bör du kontakta den mottagning där du kontrolleras. Om detta inträffar på helgen får du gärna ringa till oss på avdelningen. Om du är rökare minskar du risken för sårproblem ju fler dagar du är rökfri före operationen. Om du fortsätter att röka efter operationen äventyrar du alldeles påtagligt resultatet.

Risk finns att operationen blir ombokad.

Trots att du fått en tid för din operation finns alltid en liten risk för att den kan bli uppskjuten eftersom sjukhuset har en akutverksamhet.

Kontakt

Vid frågor under vardagar mellan kl 7:30 – 17:00 kan du ringa till Kontaktpunkten Hjärta – Kärll på 031-342 24 00.

På helger och kvällar kan du ringa direkt till avdelning 18 på 031-342 10 18.

Vi hoppas att du och dina närstående har blivit hjälpta av informationen i detta häfte.

Tveka inte att kontakta oss om något är oklart, eller om du vill att vi ska förklara eller förtydliga något.

Med vänliga hälsningar

Personalen på avdelning 18, Kärnkirurgi